

PROPOZÍCIE

Vidiečanova Habovka 2024

**celoštátna postupová súťaž a prehliadka
hudobného folklóru detí**

regionálne kolo

1. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Charakteristika súťaže

- 1.1.1. Celoštátna postupová súťaž a prehliadka hudobného folklóru Vidiečanova Habovka je vrcholným podujatím tohto druhu na Slovensku.
- 1.1.2. Súťaž je určená deťom a mládeži.
- 1.1.3. Súťažiteľ môžu ľudové hudby, speváci a inštrumentalisti.
- 1.1.4. Súťaž nie je tematicky zameraná ani vymedzená.
- 1.1.5. Súťaž sa koná **každé dva roky**.

1.2. Ciele súťaže

- 1.2.1. Hlavným cieľom súťaže je nadobúdanie vedomostí, rozvíjanie zručností a umelecko-odborný rast kolektívov a jednotlivcov prostredníctvom poznávania, realizácie a prezentácie hudobného folklóru.
- 1.2.2. Ďalšími cieľmi sú:
  - 1.2.2.1 podporovať a rozvíjať pozitívny vzťah k tradičnej ľudovej kultúre a podnecovať naaktívnu činnosť v tejto oblasti;
  - 1.2.2.2 podporovať poznanie hudobného folklóru z územia Slovenska, rozvíjať a podnecovať hudobné nadanie a kreativitu;
  - 1.2.2.3 umožniť prezentovať výsledky svojej práce na verejnosti a konfrontovať ich s výsledkami iných;
  - 1.2.2.4 poskytnúť priestor na vzájomnú konzultáciu a diskusiu súťažiacich s členmi odbornej poroty;
  - 1.2.2.5 aktivizovať interpretov a priaznivcov hudobného folklóru, aby vyhľadávali, spracúvali a interpretovali hudobný materiál s dôrazom na dodržiavanie a rozvíjanie štýlových interpretačných znakov tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska;
  - 1.2.2.6 podporiť existenciu a činnosť kolektívov a sólistov interpretujúcich ľudovú hudbu;
  - 1.2.2.7 objavovať nové talenty v oblasti interpretácie hudobného folklóru.

1.3. Riadenie súťaže

- 1.3.1. Vyhlasovateľom, odborným garantom a hlavným finančným partnerom je Národné osvetové centrum z poverenia Ministerstva kultúry SR.
- 1.3.2. Organizátormi sú regionálne a krajské osvetové a kultúrne strediská, mestské kultúrne strediská a ďalšie kultúrne subjekty.

2. ŠTRUKTÚRA SÚŤAŽE

2.1. Kolá súťaže

- 2.1.1. Súťaž má postupový charakter a je **trojstupňová**:
  - 2.1.1.1 regionálne súťaže a prehliadky;
  - 2.1.1.2 krajské súťaže a prehliadky;
  - 2.1.1.3 celoštátna súťaž a prehliadka.
- 2.1.2. Základným stupňom súťaže je regionálne kolo. Z regionálnych postupových súťaží postupujú víťazi do krajských súťaží. Víťazi krajských kôl postupujú do celoštátneho kola, pričom o konečnom výbere súťažiacich do celoštátneho kola rozhoduje programová rada.
- 2.1.3. Súťaž na každom stupni pozostáva zo súťažných vystúpení, z interného hodnotenia poroty, odborného seminára a môže byť obohatená o iné aktivity.

- 2.1.4. Odborný rozborový seminár ako **najdôležitejšia súčasť** každého stupňa súťaže je adresný, dôsledný a opiera sa o kritériá hodnotenia uvedené v propozíciách. Realizuje sa stretnutím odbornej poroty a účastníkov, na ktorom porota urobí dôkladnú analýzu jednotlivých súťažných čísel.
- 2.1.5. Termíny na ukončenie regionálnych a krajských kôl súťaže sú uvedené v samostatnom dokumente zverejnenom na stránke Národného osvetového centra.

2.2. Súťažné kategórie

I. Ľudové hudby

- 2.2.1 **Počet členov: 3 – 8** (výnimkou sú hudobné zoskupenia vychádzajúce z regionálnej či lokálnej hudobnej tradície, napríklad „gajdošská dvojka“ – gajdy a husle).
- 2.2.2 Nástrojové zloženie musí zodpovedať hudobnej tradícii regiónu, z ktorého pochádza hudobný materiál, a musí obsahovať hudobné nástroje, ktoré v tradičnej slovenskej ansámbovej hudbe plnia melodickú, resp. harmonicko-rytmickú funkciu, ako napríklad husle, kontra, kontrabas. Alternatívou husľovej alebo violovej kontry môže byť akordeón. Takéto nástrojové obsadenie môže byť doplnené o ďalšie hudobné nástroje rešpektujúce hudobné tradície regiónu. Akceptované sú aj iné typy tradičných regionálnych hudobných zoskupení, ako napríklad citarové hudby, gajdošské muziky, nástrojové zoskupenia s heligónkou¹.

II. Spevácke skupiny

- 2.2.3 **Počet členov: 3 – 12.**
- 2.2.4 **Hudobný sprievod** je povolený v podobe jedného inštrumentalistu² alebo ľudovej hudby.

III. Sólisti speváci, spevácke duá

- 2.2.5 **Hudobný sprievod** je povolený v podobe jedného inštrumentalistu² alebo ľudovej hudby.

IV. Sólisti inštrumentalisti

- 2.2.6 **Hudobný sprievod** inštrumentalistu **nie je povolený.**
- 2.2.7 Hudobný nástroj musí patriť do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby z územia Slovenska a primárne spĺňať melodickú funkciu (pastierske píšťaly, gajdy, gajdica, ústna harmonika, heligónka atď.).
- 2.2.8 Inštrumentalista môže spievať, pri hodnotení sa však prihliada najmä na inštrumentálny prejav.
- 2.2.9 V rámci jedného súťažného čísla môže inštrumentalista hrať iba na jednom hudobnom nástroji.

3. PODMIENKY PRE SÚŤAŽIACICH

3.1. Prihlasovanie

- 3.1.1. Na súťaži sa môžu zúčastniť všetky kolektívy a sólisti, ktorí vyvíjajú svoju umeleckú činnosť na území Slovenskej republiky a z tohto územia čerpajú hudobný folklórny materiál.

¹ Zobcová a priečna flauta nepatria do inštrumentára tradičnej ľudovej hudby Slovenska

² Hudobný nástroj z tradičného hudobného inštrumentára

- 3.1.2. Do regionálneho kola súťaže sa súťažiaci prihlasujú **podľa miesta svojho bydliska alebo pôsobenia**. Ak sa v mieste bydliska/pôsobenia neuskutoční regionálne kolo, prihlásia sa doregionálneho kola v inom regióne daného kraja, ak s tým budú súhlasiť organizátori³.
- 3.1.3. Do súťaže sa **účinkujúci prihlasujú** vyplnením elektronického formulára na stránke Národného osvetového centra: <http://www.nocka.sk/chcemsaprihlasit>.

3.2. Súťažné podmienky

- 3.2.1. Účinkujúci prechádza všetkými stupňami súťaže **s tým istým súťažným vystúpením**, ktoré uvedie v základnom stupni súťaže⁴.
- 3.2.2. Trvanie súťažného čísla musí byť v rozsahu **3 – 5 minút**.
- 3.2.3. V čase prihlásenia súťažiacich do súťaže musí mať súťažiaci **maximálny vek 16 rokov**. Výnimkou je hráč na kontrabase, husľovej alebo violovej kontre v kategórii ľudové hudby, ktorý môže mať v čase prihlásenia do súťaže maximálny vek 18 rokov.
- 3.2.4. V kategórii ľudové hudby je v rámci súťažného vystúpenia povolené účinkovanie jedného pedagóga⁵, ktorý môže hrať na hudobnom nástroji sprievodnej funkcie⁶ a v odôvodnených prípadoch aj melodickej funkcie⁷. Pedagóg nemá povolené viesť kapelu ako predník ľudovej hudby⁸.
- 3.2.5. Hra z nôt nie je povolená.
- 3.2.6. Odporúča sa interpretovať hudobný materiál regiónu, z ktorého pochádza interpret/interpreti.

4. HODNOTENIE SÚŤAŽE

5.1. Poroty

- 5.1.1. Odborná porota pozostáva z aktívnych odborníkov v oblasti etnomuzikológie, muzikológie, etnológie a pod. s adekvátnou viacročnou praxou, pričom sa odporúča proporcionálne zastúpenie porotcov so zameraním na spev, ansámblovú hru a hru na sólových nástrojoch.
- 5.1.2. Poroty môžu mať **3 – 5 členov**, pričom odporúčaný počet porotcov je kvôli hlasovaniu nepárny.

5.1.3. Vymenovanie porotcov

- 5.1.3.1. **Regionálne a krajské poroty** navrhujú organizátori jednotlivých kôl súťaží, ich zloženie konzultujú s odbornými pracovníkmi Národného osvetového centra. Zloženie týchto porôt podlieha písomnému e-mailovému schváleniu odbornými pracovníkmi NOC. Následne poroty vymenujú riaditelia osvetových stredísk, ktoré organizujú regionálne a krajské kolá súťaže. Organizátorom odporúčame vyberať porotcov zo zoznamu porotcov, ktorý tvorí prílohu týchto propozícií.

5.2. Hodnotenie súťaže

- 5.2.1. Hodnotenie súťažiacich prebieha zaradením všetkých súťažiacich do **zlatého, strieborného a bronzového pásma, príp. mimo nich**.

³ V ostatných prípadoch sa stáva základným stupňom súťaže krajské kolo.

⁴ Medzi stupňami súťaže môže kolektív v súťažnom vystúpení robiť úpravy na základe odporúčania odbornej poroty.

⁵ Pedagóg, ktorý je uvedený v prihláske a preukázateľne pripravoval súťažiaku kapelu na všetky kolá súťaže.

⁶ Kontrabas, husľová/violová kontra, cimbal, akordeón/heligónka.

⁷ Pedagóg môže doplniť hudobné zoskupenie kapely ako druhý huslista alebo ako hráč na inom melodickej nástroji, v prípade, že to vyžaduje charakter hudobného materiálu.

⁸ V prípade, že spolu súťažia detské hudby s hrajúcim pedagógom a bez neho, pri hodnotení bude tento fakt braný na zreteľ. Hodnotiť sa budú primárne výkony detských interpretov. Účinkovanie pedagóga nahrádzajúceho detského interpreta bude zohľadnené aj pri hodnotení celkovej súhry ansámbľu.

- 5.2.2. Ďalej sa na nižších stupňoch súťaže udeľuje jeden **priamy postup** do vyššieho kola **v každej kategórii**⁹. Na celoštátnom kole súťaže sa udeľuje jeden **títul laureáta v každej kategórii**.
- 5.2.3. V odôvodnených prípadoch môže porota udeliť **špeciálne ceny**.
- 5.2.4. Predseda poroty na **regionálnej** a **krajskej** úrovni spracúva a odovzdáva organizátorom výsledky súťaže vo forme **hodnotiacej správy**, ktorá obsahuje odbornú analýzu a zdôvodnenie rozhodnutia poroty. Na **celoštátnej** úrovni to vykonáva **každý člen** odbornejporoty. Formulár hodnotiacej správy je prílohou k propozíciám.

5.3. Kritériá hodnotenia

5.3.1. Všeobecne

- 5.3.1.1. repertoár – výber piesní adekvátny veku interpretov a ich interpretačným možnostiam;
- 5.3.1.2. dramaturgická výstavba a scénické spracovanie tematicky uceleného súťažnéhočísła;
- 5.3.1.3. spracovanie hudobného materiálu zo zvukových, filmových a písomnýchprameňov;
- 5.3.1.4. dodržiavanie a zvládnutie lokálnych a regionálnych štýlovo-interpretačných znakov;
- 5.3.1.5. technická a interpretačná úroveň súťažiach;
- 5.3.1.6. celkový výraz.

5.3.2. V I. kategórii – ľudové hudby

- 5.3.2.1. intonácia a súhra celého hudobného zoskupenia;
- 5.3.2.2. technika hry na jednotlivých hudobných nástrojoch;
- 5.3.2.3. vhodnosť výberu nástrojového obsadenia vo vzťahu k interpretovanému (lokálnemu, regionálnemu) hudobnému materiálu;
- 5.3.2.4. dodržiavanie a zvládnutie štýlovo-interpretačných znakov ansámblového prejavu(variačná technika, harmonicko-rytmický sprievod a pod.).

5.3.3. V II. kategórii – spevácke skupiny

- 5.3.3.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk skupinového spevu;
- 5.3.3.2. intonácia;
- 5.3.3.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci skupinového spevu;
- 5.3.3.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (vedenie hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

5.3.4. V III. kategórii – sólisti speváci, spevácke duá

- 5.3.4.1. **kvalita hlasov** (farba, rozsah), súzvuk hlasov speváckeho dua;
- 5.3.4.2. intonácia;
- 5.3.4.3. **vyváženosť** a proporčné zastúpenie jednotlivých hlasov a súzvuk v rámci speváckeho dua;
- 5.3.4.4. **dodržiavanie štýlotvorných vokálnych prvkov** typických pre danú lokalitu alebo región (vedenie hlasov, spôsob tvorenia tónu, predspev, výskanie a pod.).

---

⁹ V odôvodnených prípadoch porota nemusí udeliť žiaden priamy postup na nižších stupňoch súťaže. Na nižšom stupnisúťaže môže porota v prípade vynikajúcich vystúpení udeliť návrh na postup ešte dvom súťažičiam jednotlivcom alebo kolektívom v každej kategórii. Organizátor vyššieho kola súťaže, v prípade celoštátneho kola programová rada, rozhodne, či je možné návrhy prijať.

5.3.5. V IV. kategórii – sólisti inštrumentalisti

- 5.3.5.1. technika hry;
- 5.3.5.2. **výber piesní** zodpovedajúci typu nástroja;
- 5.3.5.3. dodržiavanie a **zvládnutie štýlovo-interpretáčnych znakov**, typických pre danú lokalitu alebo región;
- 5.3.5.4. sprievodný spev, ak je v súlade s charakterom regiónu a typom hudobného nástroja. Primárne sa však hodnotí hra na hudobnom nástroji.

5.4. Ceny

- 5.4.1. Vecné ceny a diplomy.
- 5.4.2. Laureáti súťaže postupujú na **Folklórny festival Východná** a sú navrhnutí na účinkovanie na **Multizánrový festival tvorivosti TVOR•BA** v Bratislave – Starom Meste.

5. KONTAKT

- 5.1. V prípade nejasností kontaktujte samostatnú odbornú zamestnankyňu Pohronského osvetového strediska v Žiari nad Hronom:

Jana Miháliková

Pohronské osvetové stredisko –
kultúrna inštitúcia Banskobystrického samosprávneho kraja
Dukelských hrdinov 321/21
965 01 Žiar nad Hronom
folklor@osvetaziar.sk
045/678 13 06
0905/11 77 95

6. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- 6.1. Propozície nadobúdajú účinnosť podpísaním riaditeľkou Pohronského osvetového strediska – kultúrnej inštitúcie Banskobystrického samosprávneho kraja v Žiari nad Hronom.
- 6.2. Prípadné zmeny, doplnenia a spresnenia propozícií vydáva Národné osvetové centrum.
- 6.3. Súťaž nie je realizovaná s cieľom dosiahnuť zisk.
- 6.4. V dôsledku nesplnenia akýchkoľvek podmienok a pokynov uvedených v týchto propozíciách nemusí byť súťažiaci/súťažný kolektív prijatý do súťaže alebo môže byť zo súťaže vyradený.
- 6.5. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že berie na vedomie, že vyhlasovateľ súťaže:
  - 7.3.1. vyhotovením a/alebo použitím fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie s jeho podobizňou nijakým spôsobom nezasahuje do práv súťažiaceho na ochranu osobnosti, ustanovených § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej OZ);
  - 7.3.2. obrazové snímky podobizní súťažiaceho budú vyhotovené a budú ako súčasť fotodokumentácie a/alebo videodokumentácie podľa predchádzajúceho bodu použité primeraným spôsobom len a výslovne na umelecké účely a/alebo tlačové spravodajstvo a z uvedeného dôvodu, v súlade s § 12 ods. 3 OZ, súhlas dotknutého súťažiaceho nie je potrebný;
  - 7.3.3. použitie obrazových snímkov podobizní súťažiaceho podľa predchádzajúceho bodu nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.
- 7.6. Súťažiaci vo veku do 18 rokov sú povinní prísť na súťaž v sprievode dospeléj osoby (choreografa, pedagóga, vedúceho súboru, rodiča alebo inej dospeléj osoby), ktorá chráni ich bezpečnosť a rieši ich problémy organizačného či sociálneho charakteru.

- 7.7. Súťažiaci prihlásením do súťaže vyhlasuje, že jeho súťažný umelecký výkon nezasahuje do práv a právom chránených záujmov tretích osôb a má vysporiadané všetky práva viažuce sa k súťažnému umeleckému výkonu.
- 7.8. Súťažiaci prihlásením do súťaže udeľuje Národnému osvetovému centru a organizátorom jednotlivých kôl súťaže bezodplatný súhlas na použitie svojho súťažného umeleckého výkonu v zmysle § 97 a nasl. zákona č. 185/2015 Z. z. autorský zákon, a to najmä, avšak nielen na vyhotovenie originálu i rozmnoženiny záznamu svojho umeleckého výkonu a sprístupňovanie záznamu svojho umeleckého výkonu verejnosti v rámci realizácie aktivít a na účely šírenia osvetovej činnosti v pôsobnosti organizátorov jednotlivých kôl súťaže a Národného osvetového centra.
- 7.9. Osobné údaje súťažiaceho budú vyhlasovateľom spracúvané v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (ďalej len „Nariadenie“). Súťažiaci prehlasuje, že mu boli poskytnuté všetky relevantné informácie o spracúvaní jeho osobných údajov, ktoré sú dostupné na webovom sídle objednávateľa www.nocka.sk alebo v Národnom osvetovom centre.

Žiar nad Hronom, 01.12.2023

Mgr. Helena Žňavová
riaditeľka Pohronského osvetového strediska